

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

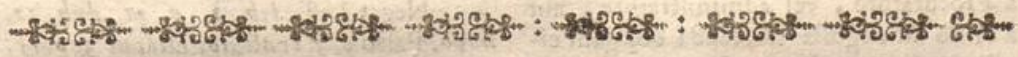
§. XV. An contractus, aut delictum Prælati, aut subditi Religiosi noceat
Monasterio

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

tum sit peccatum mortale, attamen non esse damnandum mortalis contra votum ex hoc præcisè capite monet Soar. tract. 4. de Relig. tract. 10. lib. 4. c. 8. n. 11. Dicit ex hoc præcisè, quia alio titulo magnum esse periculum mortaliter peccandi probat ibidem sic, quod Religiosus accipiens hæc stipendia sine uila Licentia clare incurrat in vitium paupertatis. Quod si illa accipiat ex Licentia dolosè obtenta, ut si petita sit Licentia ad rem accipiendam tacito titulo stipendij, probabilissimè etiam non effugitur vitium paupertatis, est enim Licentia subrepticia ob tacitum titulum in hac materia substantialem, nam eo cognito nunquam Licentiam dedisset. Procedunt dicta etiam de itinerante stipendium accipiente.

Tertium est quod etiam Sanch. n. 15. concedit eum, qui ante initam Societatem accepit stipendia pro missis ea debeat persolvere in statu Societatis post vota, si prius non satisfecit talis enim non acqui-

rit stipendium, sed ex ejus acceptione contracta obligationi justitiæ satisfacit. Ad dicit n. 2. 3. & 25. talia sacra esse præferenda sacris ex constitutione debitis, secus si post vota fuisset acceptum pro jis stipendium, nam per votum Societas acquirit jus in voluntatem Religiosi ad facienda sacra in Religione præscripta. Oppositum videtur verius etiam in isto casu, quia obligatio justitiæ est præferenda obligationi constitutionis non obligantis in conscientia ad legenda sacra, ita cit. Palao n. 11. Vide cit. Pelliz. n. 149. Ex Sanch. num. 4. Scribentem, quod non sit contra Societatis paupertatem accipere stipendia pro obligatione assignandi certum ministerium ad conferenda spiritualia E. g. Concionatorem, Confessarium, Lectorem Theologiæ, unde in Constitutionibus Societatis parte 4. c. 7. §. 3. Ubi oppositum exprimi videtur verbis illis: non convenit ullam Collegij dotationem admittere, &c. ly non convenit, importat Consilium.

§. XV.

An contractus aut delictum Prælati aut subditi Religiosi noceat Monasterio.

53. **P**ost Disputata commoda ex bonis Religiosi Monasterio obvenientia solet communiter Quæri, an etiam nocere possit per contractus initos, aut delictum & commissum.

Dico primò delictum Religiosi etiam Prælati nequit nocere Monasterio, quia personæ delictum non debet converti in damnum Ecclesiæ per regulam juris 76.

in 6. nisi ex delicto commodum accepisset Monasterium E. g. ex furto, est communis apud Pelliz. tom. 1. tract. 3. c. 6. n. 36. aut delictum præcessisset Professionem, & Professus dedisset bona sua Monasterio, tunc enim ex his est satisfaciendum. Dico secundò contractus à Religioso initos sine Licentia Prælati nullam parere obligationem civilem, seu talem, H quæ

quæ fundet actionem in foro externo, nec naturalem, seu in conscientia obligatoriam contra Lugo *Disput. 3. n. 222.* ita Wadingus *de contract. Disput. 2. dub. 2. §. 2.* Probat, quia inhabilis ad acquirendum, aut transferendum dominium est inhabilis ad contrahendas obligationes, sed Professus absque Licentia Superioris est inhabilis, ergo.

Non est Paritas à votis, quæ à Religioso emissa absque scitu Superioris obligant naturaliter, seu in conscientia, donec Superior irriter, quia Religiosi non fiunt inhabiles ad obligationes relatè ad DEUM, secùs relatè ad humana, quibus renuntiârunt, nisi obligatio oriatur ex delicto, sic Religiosus ex facto, aut illato damno in conscientia debet reparare damnum.

Econtra omnes contractus celebrati à Religioso ex Licentia expressa, aut tacita Prælati (idem dicas de contractibus Prælati ex Licentia Conventûs, ut emptio, venditio, commutatio, &c. E. g. à Procuratore, vel administratore, aut à misso ad negotia tractanda obligant civiliter, & naturaliter, seu in utroque foro, quando illi limites suæ administrationis non excedunt Lugo *n. 218.* estque communis, nihil enim tunc ad valorem contractûs desideratur, hinc.

Patet primò Conventum obligari ex mutuo accepto à Religioso studente expenso in res necessarias, quando illic alitur expensis Conventûs, secùs si expensis alterius, citatus Lugo.

Patet secundo depositum apud Religiosum hujus culpâ perditum etsi illud

ex Licentia Prælati acceperit, Conventum non teneri resarcire, quia culpa Religiosi non nocet Monasterio, nisi fuisset ipse commendatum Lugo *n. 219.*

Patet tertio mutuum acceptum à Prælato ad res Monasterio comparandas cum hic legitime transiverit in Monasterii dominium, teneri Conventum bonifacere, etsi Postea Prælatus mutato animo malè expenderit Lugo *n. 218.* ex Sanchez *lib. 7. c. 31. n. 28.*

Circa conclusionem secundam dubitatur, an licet Religiosus non obligetur alteri vi contractûs, alter tamen obligetur stare contractui, donec rescindatur à Prælato. Affirmat cum plurimis Sanchez *n. 28.* Lugo *n. 221.* Quia Religiosus gaudet privilegio minoris & pupilli, qui si contrahant sine autoritate curatoris, & Tutoris, contractus ex parte illorum claudicat, id est, non ipsi, sed alij, cum quibus contrahunt, tenentur stare contractui, *Lege Julianus §. si quis à pupillo ff. de actionibus empti.*

Negat Less. *lib. 2. c. 41. dub. 12. n. 50.* Palao *p. 3. tract. 16. Disput. 3. p. 15. n. 7.* Salmanticens ex Generali regula æqualitatem esse servandam in contractibus, à qua non excipitur contractus Religiosi, nec privilegium memoratum potest ad eum extendi, nam in Privilegijs in jure exorbitantibus non debet fieri extensio de uno casu ad alium, maximè si eadem ratio in eo non currat, uti hic non currit, jus enim pupillo & minori favet ob defectum ætatis. Utraque sententia est probabilis, at probabilior videtur negativa,

